

Notulen van de openbare vergadering van commissie van advies III voor ruimtelijk beleid, bouw- en woningtoezicht, wonen, verkeer en vervoer, milieu, gehouden op 8 januari 2003 om 19.30 uur in het gemeentehuis te Emmeloord.

Aanwezig zijn: de dames H. Binksma-Martens (VVD), H. Kuper-van der Vecht (D66) en I. Wagenaar (PvdA/GroenLinks) en de heren W.R. Bouma (CDA), L.G.M. Hermus (CDA), W.R. Ruifrok (PvdA/GroenLinks), T. Tuinenga (PU), L.G. Voorberg(CU/SGP), P.M.S. Vermeulen (D66), C. Wagemaker (PU), leden van de commissie

Wethouders: mevrouw T. Bij de Vaate-de Jong en de heren A.H.T. van Meijel, J. Mulder en J.A. Ritsema
Voorzitter: de heer H.J.M. van Steen
Raadsgriffier: de heer J.M. Even
Commissiegriffier: de heer R. Onderstijn

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering om 19.30 uur en heet alle aanwezigen welkom. Hij spreekt de hoop uit voor een goed vergaderseizoen, waar veel belangrijke zaken aan de orde zullen komen. Hij denkt daarbij aan de Zuiderzeespoorlijn, het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan en het bestemmingsplan Landelijk Gebied. Hij wenst de leden alle wijsheid. Hij stelt de nieuwe commissiegriffier voor, de heer R. Onderstijn.

De heer ONDERSTIJN zegt dat hij sinds augustus 2002 bij de gemeente werkt op de afdeling Financiën. Deze nevenfunctie trekt hem erg aan. Dan is hij niet alleen bezig met cijfertjes, maar ook betrokken bij beleid.

2. Vaststelling agenda

De VOORZITTER heeft geconstateerd dat de e-mail niet perfect heeft gewerkt. Per e-mail is bericht dat de Fietsersbond het eindrapport Fietsbalans tijdens deze vergadering vanavond zal presenteren. Niet iedereen was daarvan op de hoogte. Daarnaast is ook een brief inzake agendapunt 6.2. per e-mail verzonden. Ook deze brief is niet geheel doorgelopen. Deze brief wordt nu aan de leden uitgereikt.

Hij stelt voor om eerst de presentatie van Fietsersbond aan de orde te stellen en daarna de agenda verder te behandelen.

De heer DINGEMANS van de lokale afdeling van de Fietsersbond is verheugd het eindrapport Fietsbalans aan te kunnen bieden. Hij geeft eerst het woord aan de heer Borgman, beleidsmedewerker van de Fietsersbond voor een toelichting op het rapport.

De heer BORGMAN presenteert het Eindrapport Fietsbalans met behulp van een computergestuurde presentatie.

In de afgelopen drie jaar heeft de Fietsersbond het fietsklimaat onderzocht in ongeveer 115 Nederlandse gemeenten. Dat onderzoek heet de Fietsbalans. Vanavond presenteert hij de resultaten van Emmeloord/NOP. Hij geeft een kort overzicht van de onderzoeksmethode. Waarom zou een gemeente investeren in een verbetering van het fietsklimaat? De fiets is in de gemeente Emmeloord/NOP een belangrijk vervoermiddel op de korte afstand: 38% van alle ritten tot 7,5 kilometer. Het ligt voor de hand voor deze grote hoeveelheid fietsers een goed fietsklimaat te bezorgen. Zeker ook omdat een stimulerend fietsbeleid een belangrijke bijdrage levert aan het bereiken van andere lokale doelstellingen: de fiets neemt weinig ruimte in, hij vervuult niet, fietsen is veilig, gezond en bijna iedereen kan het. Ten slotte vraagt goed fietsbeleid weliswaar om forse investeringen, maar infrastructuur voor fietsers is in vergelijking tot die voor auto of openbaar vervoer relatief goedkoop. Het is dus de moeite waard om fietsers goede voorzieningen te bieden en daarin te investeren, zodat ook in de toekomst mensen voor de korte afstanden de fiets pakken. En bij voorkeur nog meer dan nu. Want, stel dat op een dag iedereen de fiets thuis laat staan.

Met de Fietsbalans is een onderzoeksmethode ontwikkeld om zo objectief mogelijk het fietsklimaat in kaart te brengen met behulp van vier deelonderzoeken:

1. De gemeente-enquête voor het beoordelen van het beleid van de gemeente zoals dat op papier staat. Deze enquête is ingevuld door uw verkeersafdeling.

2. De publieksenquête waarbij met enkele simpele vragen de fietsers in Emmeloord/NOP is gevraagd wat ze van het fietsklimaat vinden. Dit zijn immers de klanten van het fietsbeleid.
3. Met behulp van landelijk databestanden van het CBS en andere instanties is de verkeersveiligheid voor fietsers, het fietsgebruik en de stedelijke dichtheid beoordeeld. Deze cijfers zijn alleen beschikbaar op niveau van de hele gemeente Noordoostpolder.
4. Het meest vernieuwende onderdeel is de praktijkmeting. Daarmee wordt de kwaliteit van de infrastructuur voor fietsers objectief in beeld gebracht. Samen met enkele deskundige advies- en ontwerp bureaus is hiervoor een instrument ontwikkeld. In dat kader is vorig jaar een middag (of eigenlijk drie middagen) in Emmeloord gemeten met speciale meetfietsen. De meetapparatuur registreert trillingen, geluid, snelheid, afstand en dus ook oponthoud en aantal keren stoppen. Deze zaken worden opgeslagen in een computer die achterop in een koffer zit. Daarnaast wordt met behulp van een videocamera kenmerken van de weg en andere ritgegevens vastgelegd (de weginrichting, de verhardingssoort, de manoeuvre op kruispunten en of er naast of achter elkaar is gefietst). Zowel met de fiets als gelijktijdig met een auto zijn in Emmeloord/NOP 14 verplaatsingen afgelegd, kriskas door de gemeente met een totale afstand van bijna 37 kilometer.

In de figuur is in één oogopslag te zien hoe Emmeloord/NOP scoort: In het oranje de globale score van Emmeloord/NOP (hoe meer naar de uiteinden van elke poot hoe beter). In het blauw is de norm weergegeven: de normen zijn voor een groot deel gehaald uit het handboek 'Tekenen voor de fiets' dat het kennisinstituut CROW in 1993 heeft uitgegeven. De groene lijn geeft het gemiddelde van de onderzochte kleine steden (20.000 - 50.000 inwoners). Emmeloord/NOP scoort gevarieerd.

De sterke punten. Fietsers in Emmeloord hebben weinig hinder van andere weggebruikers of van de inrichting van de infrastructuur. Ook hebben ze weinig last van verkeerslawaai waardoor fietsen aantrekkelijk is. Ten slotte heeft de gemeente Noordoostpolder een hoog fietsgebruik. Het wegdek, de tevredenheid van fietsers en de directheid scoren matig. Op wegdek en tevredenheid is de score wel beter dan gemiddeld.

Het beleid op papier scoort slecht en de stedelijke dichtheid, verkeersveiligheid en de concurrentiepositie van de fiets ten opzichte van de auto scoren zelfs zeer slecht. Er is echter een wenkend perspectief voor Emmeloord/NOP. Er is een prognosemodel ontwikkeld voor de ontwikkeling van het fietsgebruik. Als Emmeloord/NOP op alle aspecten volgens de normen zou scoren (het oranje vlak vult het gebied binnen de blauwe lijn volledig), is hier een groei van het fietsgebruik mogelijk van 25 – 38% (van 38% nu naar 48 – 52%).

Wat het meeste opvalt, is de zeer slechte verkeersveiligheid voor fietsers. Dit oordeel heeft binnen de gemeente tot nogal wat verbazing en ook ongeloof geleid. Er is heel specifiek bepaald wat het risico is dat fietsers lopen om het slachtoffer te worden van een ernstig ongeval. Slachtoffers zijn in dit geval de doden en ziekenhuisgewonde fietsers uit de statistieken. Het risico is bepaald per 100 miljoen gefietste kilometers binnen de gemeente. De cijfers gelden voor de hele gemeente NOP (en dus niet alleen voor Emmeloord), maar dat geldt voor zowel slachtoffers als fietskilometers. Bovendien vallen driekwart van de slachtoffers binnen de bebouwde kom. In NOP is het risico twee keer zo hoog als de norm. Een duidelijk signaal dat hier echt sprake is van een probleem, ook binnen de bebouwde kom van Emmeloord. Als de waarden worden vergeleken met de gemeente Houten is meteen duidelijk welke strategie werkt om het probleem aan te pakken.

Aanbevelingen verkeersveiligheid

Belangrijk is het consequent doorvoeren van de principes van Duurzaam Veilig:

- Grote verblijfsgebieden met een maximumsnelheid van 30 km per uur.
- Neem maatregelen om het doorgaand gemotoriseerd verkeer uit deze gebieden te weren (knippen, eenrichtingverkeer, enz.).
- De meeste ongevallen gebeuren op kruispunten. Vooral waar 50km-wegen door fietsers moeten worden overgestoken zijn maatregelen noodzakelijk. De snelheid van het gemotoriseerd verkeer zou moeten worden verlaagd (naar 30 km per uur) en het attentieniveau van de bestuurders zou moeten worden verhoogd. Dat kan door bijvoorbeeld kruispunten om te bouwen tot rotondes met binnen de bebouwde kom de fietsers in de voorrang. Ook mogelijk zijn (visuele) wegversmallingen, plateaus, markering van het kruispuntvak, bebording, enz.
- Hoofd fietsroutes in de voorrang, ook binnen de verblijfsgebieden. Hierdoor ontstaat een duidelijke en heldere weginrichting en is het gewenste rijgedrag door automobilisten duidelijk en voorspelbaar.
- Ten slotte rechtvaardigt het geconstateerde probleem een specifieke ongevallenanalyse voor het fietsroutenetwerk.

Concurrentiepositie

In Emmeloord heeft de fiets een zeer slechte concurrentiepositie ten opzichte van de auto. De fiets is in Emmeloord zelden sneller dan de auto. Tevens zijn de parkeerkosten van de auto te laag om te kunnen spreken van concurrentievoordeel voor de fiets vanwege kosten.

Aanbevelingen concurrentiepositie

Uit analyses van de Fietsbalansgegevens blijkt dat verbetering van de zeer slechte concurrentiepositie van de fiets ten opzichte van de auto sterk kan bijdragen aan de groei van het fietsgebruik.

Enerzijds gaat het er daarbij om ervoor te zorgen dat fietsers vlot op hun bestemming zijn. Dat kan door het bieden van snelle en directe verbindingen. Aanpak van de hoge omrijdfactor is dus een belangrijk middel. Een herkomst- en bestemmingsanalyse is de beste manier om onvolkomenheden in het netwerk te lokaliseren. Bekijk vervolgens of aanvullingen mogelijk zijn, bijvoorbeeld in de vorm van fietsdoorsteken, bruggen of tunnels.

Anderzijds gaat het er om het autogebruik op de korte afstand te ontmoedigen. In de praktijk zijn deze laatste maatregelen het meest succesvol. De circulatiemaatregelen in het kader van Duurzaam Veilig die zijn genoemd bij de verbetering van de verkeersveiligheid voor fietsers zijn daarbij uitermate effectief. Ook een sturend parkeerbeleid is een effectieve maatregel (betalen, zoneren of op grotere afstand van het centrum).

Stedelijke dichtheid

De zeer slechte score op stedelijke dichtheid wijst er op dat het aantal bestemmingen op fietsafstand in de gemeente te wensen over laat. Een ruimtelijk beleid gericht op het korthouden van de verplaatsingsafstanden kan de nadelen hiervan verzachten:

- Bouw compact en op fietsafstand van het centrum (optimum: tussen 1,5 en 3 km)
- Zorg voor goede (directe, comfortabele, veilige en snelle) hoofdfietsroutes naar belangrijke bestemmingen en woongebieden.

Beleid op papier

De gemeente is bezig met de voorbereiding van een nieuwe fietsnota. Daarvoor kunnen nu de volgende aanbevelingen worden gegeven:

- Baseer de het beleid en de maatregelen op een integrale visie op de verkeerscirculatie met een fietsroutenetwerk en een autoroutenetwerk.
- Fietsvriendelijke uitwerking principes Duurzaam Veilig: grote verblijfsgebieden waaruit doorgaand gemotoriseerd verkeer wordt geweerd, hoofdfietsroutes ook binnen verblijfsgebieden in de voorrang, veilige kruispunten met 50km-wegen.
- Kwaliteitseisen hoofdfietsroute netwerk (o.a. omrijdfactor, breedte, oponthoud, stopfrequentie, voorrang en verharding).
- Meerjarenplanning uitvoering inclusief financiering bij voorkeur met geormerkt meerjarenbudget.

Fietsdiefstal

Grote ontevredenheid is er over aanpak fietsdiefstal: 61% van de ondervraagde burgers was ontevreden. De sterke ontevredenheid op dit punt is ook landelijk het beeld.

Uit de Landelijk Politie-monitor 2001 blijkt dat bijna 1 op de 5 van alle misdrijven een fietsdiefstal is. Op een andere manier uitgedrukt: in Nederland wordt ongeveer iedere 35 seconden een fiets gestolen.

Ook over stallingbeleid zijn de fietsers in Emmeloord/NOP maar matig tevreden.

Aanbevelingen fietsdiefstal

- Stel een plan van aanpak op voor de bestrijding van fietsdiefstal. Besteed hierin aandacht aan bewaakt en onbewaakt stallen, diefstalpreventie, aanpak, opsporing en vervolging van fietsdiefstallen, actieve aanpak van heling en publieksvoorlichting over al deze onderwerpen.
- Belast één ambtenaar met de coördinatie van de uitvoering van het plan van aanpak bestrijding fietsdiefstal. Deze ambtenaar "fietsdiefstalbestrijding" coördineert alle belangrijke partijen die een rol spelen in de aanpak van fietsdiefstal en bij fietsparkeren.

De uitdaging in Emmeloord/NOP: verhoging fietsgebruik op de korte afstand naar 48%.

De VOORZITTER geeft gelegenheid voor toelichtende vragen van de commissie.

De heer WAGEMAKER wil graag weten waar de normen vandaan zijn gekomen.

De heer BORGMAN zegt dat dit varieert. Er zijn tien aspecten en 24 deelaspecten onderzocht. Daarvoor heeft de Fietsersbond normen vastgesteld. Normen voor directheid, hinder en comfort van het wegdek zijn afgeleid van een rapport van het CROW, een kenniscentrum voor verkeer en vervoer.

Voor andere zaken zijn nieuwe methoden ontwikkeld. Daarbij is gekeken wat redelijk zou kunnen zijn met behulp van een vijfpuntsschaal. Na een eerste onderzoek bij 60 gemeenten is de onderzoeksmethode geëvalueerd. Er is dus geen eenduidig antwoord op. In het rapport wordt bij ieder aspect de werkwijze uitgelegd.

De heer WAGEMAKER vraagt of er wettelijke normen aan het rapport ten grondslag liggen.

De heer BORGMAN zegt dat dit niet het geval is.

De heer RUIFROK is benieuwd hoe het aantal verplaatsingen is vastgesteld. Het is heel aardig om te zien dat het aantal verplaatsingen per auto en per fiets elkaar nauwelijks ontloopt. Hij is ook nieuwsgierig naar de basis van de potentieelcijfers.

In de tweede plaats heeft hij het idee dat uit de politiemonitoring blijkt dat het aantal fietsendiefstallen geringer is dan elders in het land. Toch blijkt uit dit rapport een grote mate van ontevredenheid over de afhandeling van fietsendiefstallen.

In de derde plaats vindt hij het bijzonder verheugend dat er een fietsnota komt in de Noordoostpolder. Deze vraag is waarschijnlijk beter door het college te beantwoorden.

Zijn vierde vraag geldt de plaatselijke afdeling van de Fietsersbond. Hij vraagt meedenken en een actieve opstelling bij de verdere ontwikkeling van het centrumplan in de komende tijd.

Zijn laatste vraag geldt meer het college. Hij vraagt aandacht voor het onderhoud en de verbetering van fietspaden. Zeker als het gaat om de tegelfietspaden, die erg oncomfortabel zijn.

De heer BORGMAN zegt dat de gegevens over de verdeling van de vervoerswijzen (auto-fiets) uit het onderzoek Verplaatsingsgedrag van het CBS afkomstig zijn.

De prognose is gebaseerd op het daadwerkelijke fietsgedrag en de relatie met de score in deze figuur in het rapport. Met behulp van een formule is daaruit een prognose te destilleren.

Mevrouw KUPER constateert dat het aantal ongelukken in de Noordoostpolder schrikbarend hoog is. Daarvoor worden in het rapport oorzaken genoemd. Zij mist echter een zinsnede over het gedrag van fietsers. Zij vraagt of daar aanbevelingen voor zijn.

De heer BORGMAN erkent dat iedereen uiteraard verantwoordelijk is voor eigen veiligheid. Dat aspect is niet in het onderzoek meegenomen. Het onderzoek is gericht op het fietsklimaat. Gedragsonderzoek is veel moeilijker objectief meetbaar te onderzoeken.

Mevrouw KUPER zegt dat een gemeente beleid kan ontwikkelen, maar als een fietser zonder licht en zonder richting aan te geven voor een auto langs schiet heb je niets aan dat beleid. Verder vindt zij dat beleid op papier niet zoveel waarde heeft. Zij heeft liever goed beleid in de praktijk.

De heer BORGMAN zegt dat beleid op papier de basis is voor goed beleid in de praktijk. In het onderzoek wordt ook gekeken naar effecten van beleid. Goed fietsbeleid voor een langere termijn zal moeten worden vastgelegd.

Mevrouw WAGENAAR begrijpt dat de Fietsbalans een soort van landelijke mal is waarmee gemeenten onderling worden vergeleken. Zij zag dat de Noordoostpolder slecht scoort als het gaat om stedelijke dichtheid. Zij stelt dat de gemeente dat ook helemaal niet wil. Zij hoopt dat daar nog slechter op gaat worden gescoord. De Noordoostpolder is ingericht als fietsgebied en zij ervaart het als een fietsparadijs. Zij wil dat graag zo houden. Zij had dat aspect graag buiten beschouwing gelaten.

De heer BORGMAN stelt dat het geen wedstrijd betreft. Met dit onderzoek kun je verbeterpunten formuleren. Een gemeente hoeft niet aan die mal te voldoen, maar kan eigen keuzes maken. Het blijkt echter dat een fietsafstand van 1,5 tot 3 kilometer een optimum is. In de Noordoostpolder zullen die afstanden vaak langer zijn om een centrumvoorziening te bereiken. Daarvoor kun je dan specifieke maatregelen nemen om het toch aantrekkelijk te maken die wat langere afstanden toch per fiets te laten afleggen.

De heer HERMUS hoorde dat driekwart van de ongevallen binnen de bebouwde kom plaatsvinden. Hij vraagt of er gegevens bekend zijn over de verhouding tussen scholieren en overige fietsers in dat getal.

De heer BORGMAN heeft daar geen gegevens over. Die gegevens zijn mogelijk wel te achterhalen. De door scholieren afgelegde kilometers zijn natuurlijk wel meegenomen in de risicoberekening.

De heer HERMUS vraagt of het gaat om een risicoberekening of over feitelijke ongevallen.

De heer BORGMAN zegt dat het om een risicoberekening gaat. Wat is het risico voor een fietser om per afgelegde kilometer een fietsongeval te krijgen?

De heer DINGEMANS zegt dat zijn organisatie altijd bereid is mee te denken over verkeersveiligheid. In een brief aan de gemeente zijn een aantal concrete punten genoemd, waar het gaat om de directe fietsverbindingen. Hij noemt een fietsbrug over de Urkervaart tussen de Marsstraat en het industrieterrein Nagelerweg. Dat is nog steeds niet gebeurd.

Een andere barrière is de Urkerweg tussen de Saturnusstraat en Wittenstijn. Daar is wel een loopbrug, maar voor een fietser is dat eigenlijk niet te doen. Hij suggereert om daar aanvraagverkeerslichten te plaatsen voor overstekende fietsers.

Langs de Espelervaart zijn gedeelten van het fietspad tot zijn grote vreugde met asfalt bestraat. Verder noemt hij nog een aantal onveilige oversteekplaatsen voor fietsers.

Over het algemeen is hij niet echt ontevreden over de situatie voor fietsers in de Noordoostpolder.

Daarna overhandigt hij het rapport aan wethouder Ritsema. De commissieleden ontvangen een samenvatting.

Wethouder de heer RITSEMA sluit aan bij de laatste opmerking van de heer Dingemans, die zich niet echt ontevreden toonde. Hij vat dat op als een positief understatement. Hij constateert dat er op veel punten een positieve score voor de Noordoostpolder in het rapport valt te signaleren. Hij noemt de aantrekkelijkheid van de routes, het fietsgebruik, het comfort en de tevredenheid van fietsers. Daarnaast zijn er zaken voor verbetering vatbaar. Hij sluit aan bij mevrouw Wagenaar als het gaat om de stedelijke dichtheid. Daarmee wil de gemeente verder niets doen. Op de door de heer Dingemans genoemde punten zal worden gestudeerd. Een aantal zaken, zoals het vervangen van tegelfietspaden door asfalt, kunnen bij groot onderhoud worden meegenomen.

De heer RUIFROK wil niet pleiten voor het versneld aanleggen van geasfalteerde fietspaden, maar er zijn fietspaden die zo oncomfortabel zijn, dat de veiligheid in het geding komt. Hij wil daar wel aandacht voor vragen.

Wethouder de heer RITSEMA zegt toe daar bij groot onderhoud van wegen aandacht aan te zullen besteden. Verder is hij blij met de toezegging van de heer Dingemans om mee te willen denken en praten bij plannen, waarbij ook fietsbeleid in het vizier komt.

De bevindingen over de fietsdiefstal zal hij overbrengen aan de politie.

Er zit dus huiswerk in het rapport Fietsbalans. Daarnaast zal worden gekeken en aspecten zullen terugkomen bij het centrumplan, het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan en de uitwerking van Duurzaam Veilig.

De VOORZITTER bedankt de heren Borgman en Dingemans voor de presentatie.

Daarna wordt de agenda vastgesteld. Het Vragenuurtje zal aan het eind van de agenda aan de orde worden gesteld. Enkele agendapunten worden gecombineerd met het Spreekrecht.

Hij kondigt een pauze aan.

De VOORZITTER hervat de vergadering na twintig minuten.

3. Notulen van de vergadering van 2 december 2002

De VOORZITTER stelt geen notulen aan de orde, omdat die nog niet beschikbaar waren toen de agenda in een vroeg stadium werd vastgesteld.

4. Spreekrecht

De heer WIELENGA reageert op de subsidieregeling voor het grootonderhoud van kerktorens t.b.v. de in de gemeente Noordoostpolder aanwezige kerktorens. Hij vertegenwoordigt Dorpsbelang Luttelgeest. Naast hem zit de heer Van Vilsteren van de parochie H. Irenëus. Zijn zorg betreft het voortbestaan kerktoren van de katholieke kerk in Luttelgeest. In het najaar van 2002 is er overleg geweest over de wijziging van het Torenfonds. Er zijn ook mensen uit Creil aanwezig, die hem ondersteunen, hoewel zij geen spreektijd hebben aangevraagd.

Het Torenfonds is opgericht in 1980. Toen hadden de torens minder onderhoud nodig, terwijl de betrokken gemeenschap groter was. Het onderhoud aan de kerkgebouwen neemt beduidend toe en het aantal mensen, dat de kosten wil dragen is veel minder. Voor het aangezicht van het dorp is de Luttelgeester kerktoren bepalend en van grote waarde.

Deze argumenten zouden er zins inziens juist toe moeten leiden dat de overheid meer subsidie voor het onderhoud gaat verstrekken.

Het subsidiepercentage is in 1980 vastgesteld via de volgende criteria: de grootte van het dorp, het volume van de toren en de onderhoudsgevoeligheid.

Het voorstel tot aanpassing van deze subsidieregeling gebeurt nu 'op basis van gewijzigde omstandigheden', zo stelt men. Hij ziet echter niet dat de omstandigheden aangaande deze criteria in de dorpen zijn gewijzigd.

De onderhoudsgevoeligheid wordt niet meer meegenomen als criterium voor subsidie. Dit leidt zijns inziens tot een oneerlijke verdeling van de gelden omdat een toren als in Luttelgeest vele malen meer onderhoud behoeft dan menig andere toren in de Noordoostpolder.

Op het schilderwerk wordt subsidie verleend vanaf een bedrag van € 5.500,-. Zijn bezwaar hiertegen is dat het verantwoord bijhouden van het schilderwerk niet snel aan een eenmalige kostenpost komt van € 5.500,-. Immers, de westelijke (regen)zijde zal vaker moeten worden bijgeschilderd dan de andere zijden. Uit de nieuwe norm zou kunnen voortkomen dat schilderwerk aan westelijke zijde uitgesteld gaat worden en gelijktijdig aan de andere zijden vervroegd wordt gedaan om voor subsidie in aanmerking te kunnen komen.

Het uurwerk wordt uitgesloten van subsidie. De klok is echter wel degelijk gezichtsbepalend voor het dorp. Dat was een criterium is geweest hij het instellen van het torenfonds.

Ten slotte wijst hij op artikel 14 c, waar wordt geregeld dat geen aanspraak kan worden gemaakt op subsidie als er uit een andere pot subsidie kan worden aangevraagd. Dat betekent een nog grotere inbreuk op het bedrag dat het onderhoud vergt.

De heer VAN VILSTEREN wijst erop dat in de huidige situatie de vergoeding 75% van de kosten draagt. In de voorgestelde regeling wordt dat verlaagd tot 50%. De bijdrage uit het gemeentelijk monumentenfonds bedraagt 30%. Dat is een aanzienlijke verlaging, terwijl de leeftijd van de torens een indicatie is voor meer onderhoud.

Verder wijst hij erop dat er een inspraakronde is geweest voor de torenbeheerders. Hij vindt dat de uitnodiging daarvoor niet juist is gegaan. De regeling werd voorgesteld als een discussiestuk. Het bleek echter een compleet raadsvoorstel te zijn. Hij vindt dat de torenbeheerders niet voldoende gehoord zijn.

Mevrouw BINKSMA heeft begrepen dat Luttelgeest al een aanvraag had gedaan voor onderhoud aan de toren. Zij vraagt of dat juist is.

De heer VAN VILSTEREN beaamt dat en veronderstelt dat die nog onder de oude regeling valt.

De tweede spreker is de heer Knoppers* over agendapunt 3, de windturbine aan de Zwartemeerweg te Kraggenburg.

De heer KNOPPERS* zegt dat uit het raadsvoorstel valt af te leiden dat het bouwvoornemen van aanvrager, de heer Papma, een historie heeft die teruggaat tot voor het voorbereidingsbesluit van december 1998 waarbij de bouwmogelijkheden voor solitaire windturbines zijn afgeschaft. Ten behoeve van zijn bouwplannen heeft aanvrager op 1 december 1998 bij de gemeente een verzoek om medewerking ingediend voor het bouwen van een windturbine – met maatvoeringen (ashoogte, max. hoogte, etc) conform de bestemmingsplanvoorschriften – op een uitbreiding langs de wegzijde van zijn landbouwerf. Zijn verzoek was ter verduidelijking vergezeld van een plattegrond met daarop aangegeven de geplande molenlocatie. De gemeente heeft hem daarop bij brief van 9 maart 1999 medegedeeld zijn aanvraag om medewerking als bouwaanvraag te beschouwen. Tevens heeft de gemeente hem daarbij echter gemeld geen medewerking aan zijn bouwplan te verlenen vanwege strijdigheid met de te hanteren maximummaatvoering voor erfuutbreidingen. Een en ander is daarbij ten onrechte betiteld als strijdigheid met het bestemmingsplan. Aanvrager heeft vervolgens bezwaar aangetekend tegen dit besluit bij de gemeentelijke commissie van advies voor de bezwaar- en beroepschriften aangezien zijn bouwplan geen strijdigheid vertoont met het destijds geldende bestemmingsplan – en derhalve met vrijstelling gerealiseerd kon worden – maar slechts met maatvoeringsregels die geen toetsingsonderdeel van bestemmingplan vormen. In de beslissing op zijn bezwaar heeft het college van B&W echter het advies van de commissie gevolgd en haar oorspronkelijke besluit bekrachtigd. Aanvrager heeft daarop beroep ingesteld bij de Rechtbank te Zwolle waarbij hij zijn oorspronkelijke bezwaren opnieuw heeft aangevoerd. In de uitspraak komt de Rechtbank echter tot het oordeel dat de bouwplannen buiten het bouwperceel niet met de in het bestemmingsplan opgenomen binnenplannse vrijstelling mogen worden vergund en daarom een eigen artikel 19-procedure vergen (of een nieuw op te nemen gewijzigde vrijstellingsprocedure). Aanvrager heeft vervolgens bij de Raad van State hoger beroep tegen dit besluit aangetekend. De Raad van State komt in haar uitspraak tot het oordeel dat zowel de Rechtbank te Zwolle als de gemeente in haar beslissing op bezwaar, als de gemeente in haar oordeel over het oorspronkelijke verzoek van aanvrager verkeerd hebben gehandeld. In haar oorspronkelijke reactie heeft de gemeente aanvrager ten onrechte bericht dat hij een bouwaanvraag heeft ingediend. De gemeente heeft aanvrager daarmee/daarnaast ook ten onrechte laten procederen zonder inhoudelijk belang.

Naar aanleiding van een en ander heeft aanvrager de volgende vragen:

Waarom is hij niet in de gelegenheid gebracht zijn aanvraag, zoals andere aanvragers uit dezelfde periode, aan te vullen of ontvankelijk of volledig te maken (conform Art. 47 WW).

Wat is het oordeel van de raad over deze historie?

Verder viel hem in het raadsvoorstel nog een ander punt op, waarover hij een vraag heeft. Het college stelt zich eigenlijk met terugwerkende kracht op een ander standpunt en wil daarom geen heroverweging. Hij vraagt de commissie om het college hierover te bevragen.

De heer BOUMA vraagt waarom de heer Papma niet om een bouwvergunning heeft gevraagd, maar om een principe-uitspraak. Verder wil hij weten of in het vooroverleg op ambtelijk niveau voldoende voorlichting is gegeven over de beleidsregels. In de derde plaats wil hij weten waarom een aanvraag is ingediend voor een windturbine op een locatie aan de zijkant van het perceel en niet naar de landzijde.

De heer PAPMA antwoordt op de tweede vraag dat hij niet voldoende is geïnformeerd over de beleidsregels. Men heeft hem geadviseerd een principe-uitspraak te vragen over de plaats van de windmolen. Hij heeft een locatie in de breedte aangevraagd omdat daarmee naar zijn oordeel de minste overlast zou worden veroorzaakt. Dat het niet mogelijk was, bleek hem pas achteraf.

De VOORZITTER sluit het agendapunt Spreekrecht af en stelt direct agendapunt drie aan de orde

6.3 Windturbine Zwartemeerweg 52 te Kraggenburg

De heer BOUMA vraagt waarom de heer Papma niet in de gelegenheid is gesteld om zijn bouw aanvraag of principe-uitspraak aanvraag verder in te vullen.

Een tweede vraag is hoe hard de toenmalige beleidsregels voor erfuitbreiding door het college werden gehanteerd.

Een derde vraag is of de heer Papma enige kans had gekregen als hij zijn plannen in de lengterichting van zijn perceel had geprojecteerd.

De heer RUIFROK vindt het vervelend dat het raadsvoorstel en de voorgeschiedenis zo juridisch is geformuleerd. Het maakt het moeilijk de gang van zaken nog te begrijpen. Dat vertroebelt het beeld en de mogelijkheid om een helder oordeel te geven. Je ziet door de bomen het bos haast niet meer.

Zijn eerste oproep geldt een verheldering van de gang van zaken. Hij wil meer overzicht.

Aanvullend op de vragen van de heer Bouma wil hij graag weten of op grond van de toen geldende regels deze aanvraag een kans had gemaakt. Of is er sprake van een juridische dans, die toch niet - ondanks procedurele oneffenheden - tot een andere inhoudelijke uitspraak leidt.

Mevrouw KUPER haakt daarbij aan en wil graag verduidelijking op de passage uit het voorstel op pagina 2, de onderste twee zinnen. Zoals zij het leest is het een drogreden. Dat heeft waarschijnlijk met de juridische formuleringen te maken. Zij wil graag weten waarop die redenering is gegrond. Het gaat om de zinnen: "Daar waar het verzoek volgens de bewoordingen een verzoek om principeverklaring betrof, heeft ons college dit opgevat als een bouw aanvraag. Indien de ABRS deze opvatting had bevestigd, hebben wij inderdaad verzuimd de heer Papma in de gelegenheid te stellen tot een goede aanvraag te komen. Echter het tegendeel is waar. Naar aanleiding van een verzoek om principeverklaring hoeven wij aanvrager niet in de gelegenheid te stellen tot een volledige bouw aanvraag te komen en hoeven wij dit niet op te vatten als een verzoek om vrijstelling ex artikel 19 lid 1 WRO."

Zij kan dit gewoon niet lezen en begrijpen, laat staan dat de gemiddelde burger dit kan volgen. In het normale verkeer informeer je elkaar toch: "U denkt A te hebben gedaan, maar het is B." Zij vraagt verduidelijking.

Mevrouw BINKSMA vindt het ook niet makkelijk te begrijpen. Zij vindt wel dat de heer Papma niet goed is geadviseerd. Dat vindt zij kwalijk. Zij wacht eerst het antwoord van het college af, voor zij een verder oordeel geeft.

De heer WAGEMAKER volstaat met de opmerking, dat zijn fractie heel gedegen gaat kijken of een burger, die een verzoek heeft ingediend, niet benadeeld is. Daar komt het volle accent op te liggen bij de beoordeling.

De heer VOORBERG gaat nog iets verder terug in de tijd dan 24 december 1998 toen het Voorbereidingsbesluit werd genomen. Voor die tijd was er geen sprake van gepubliceerd beleid. Er was wel een interne notitie over de beleidsregels. Bij zijn weten zijn die regels niet gepubliceerd. Hij wil dat laten nagaan. Dat is cruciaal, want nietsvermoedende burgers kunnen dan niet weten welke beleidsregels er gelden.

Hij constateert dat de aanvrager niet voldoende is geïnformeerd. De gemeente is ook niet duidelijk geweest.

Hij vindt het dan ook erg makkelijk om met de uitspraak van de Raad van State in de hand te zeggen, dat het geen vergunning aanvraag betrof en te concluderen dat het college niets verkeerd heeft gedaan. Hij vindt dat een beetje kwalijk. Hij geeft daarmee al een beetje zijn oordeel, maar mogelijk kan het toch nog worden uitgelegd. Zijn eerste vraag vindt hij hierin cruciaal.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE kan zich voorstellen dat het stuk ingewikkeld is en daardoor lastig te beoordelen. Het heeft haar ook veel tijd gekost.

De gemeente heeft de aanvraag gezien als een bouwaanvraag. Zo ging de gemeente toen om met erfvergrotingen. De rechter heeft de gemeente daarvoor op de vingers getikt, zoals bij oudgedienden in de commissie bekend kan worden verondersteld. Zij weet niet of dat beleid destijds is gepubliceerd. Het was echter wel usance binnen de gemeente om zo met aanvragen voor een erfvergroting om te gaan.

In de aanvraag van de heer Papma wordt in duidelijke bewoordingen een principe-uitspraak gevraagd voor de mogelijkheid van het vergroten van het bouwvlak tot een lengte van 150 meter en het plaatsen van een windturbine van 600 KW of 750 KW. Het is dus strikt genomen geen bouwaanvraag. De gemeente heeft dat wel zo opgevat. Dat is door de Raad van State herroepen, maar het was toen beleid. De Raad van State vond het een principeverklaring. De bouwaanvraag is getoetst aan het bestemmingsplan en daar voldeed het niet aan. Daarom is de aanvraag afgewezen.

In de andere bouwaanvragen toen stonden meer gegevens, dan in die van de heer Papma. Daarover heeft de Raad van State gezegd, dat de wijze van behandeling door de gemeente onjuist was. Maar zij heeft nagegaan wat het antwoord zou zijn geweest als de aanvraag procedureel en juridisch correct was behandeld. Dan was de aanvraag afgewezen, omdat die niet aan de eisen van het bestemmingsplan, dat toen gold, voldeed. De uitkomst zou dus niet anders zijn geweest. Dat is tegelijk een antwoord aan het CDA op de vraag wat er zou zijn gebeurd als de heer Papma een aanvraag had gedaan in de lengterichting van zijn perceel. Ook dan zou het niet in het bestemmingsplan hebben gepast.

In tegenstelling tot de heer Ruifrok vindt zij het voorstel met de aandachtsstreepjes wel helder en overzichtelijk. Zij geeft toe dat het een ingewikkeld verhaal is. Dat is het gevolg van een langdurige procedure. Zij kan zich wel voorstellen dat het moeilijk te volgen is.

Dat geldt ook voor de vraag van mevrouw Kuper. De eerste zinsnede waar mevrouw Kuper moeite mee had, heeft zij al uitgelegd. Dat ging over het opvatten door het college van deze aanvraag als een bouwaanvraag. Als de Raad van State die opvatting van het college had bevestigd, dan had het college inderdaad verzuimd om de heer Papma in de gelegenheid te stellen tot een goede aanvraag te komen. Maar de Raad van State heeft die opvatting van het college niet bevestigd. Dan hoeft het college dat ook niet te doen.

Zij geeft geen oordeel over de advisering aan de heer Papma. Zij is daar niet bij geweest. Meestal wordt aanvragers geadviseerd om een aanvraag schriftelijk in te dienen en op een bepaalde manier. Dat zal in de lijn hebben gelegen, waarop de gemeente toen met aanvragen voor erfvergroting omging.

Het beoordelen van deze aanvraag als een bouwaanvraag is door gerechtelijke uitspraken gecorrigeerd. Die uitspraak moet je volgen.

De VOORZITTER vraagt of de wethouder nog iets wil zeggen over de begeleiding van de heer Papma in deze procedure. Want daar lag zorg bij meerdere commissieleden.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE heeft daar al iets over gezegd. Burgers die een gesprek hebben over een mogelijk verzoek, wordt uitgelegd hoe de handelwijze is. Na dat gesprek is in dit geval een brief verstuurd aan het college met de vraag om een principeverklaring voor toestemming van vergroting van het bouwvlak en de aanvraag van een windturbine. Dat is gebeurd op de manier zoals toen gebruikelijk was bij de gemeenten. Zij gaat er daarom vanuit dat de heer Papma ook in die zin is geadviseerd.

De heer BOUMA vraagt in tweede termijn welke juridische status de beleidsregels hebben en hoeveel ruimte het college heeft om daarvan af te wijken.

In de tweede plaats heeft hij gehoord dat een aanvraag van de heer Papma voor een locatie in de lengterichting zou sneuvelen op milieuaspecten. Hij had dus maar één mogelijkheid - de breedterichting - en dat heeft zijn Waterloo gevonden in de beleidsregels.

De heer RUIFROK heeft drie opmerkingen. Hij kan het stuk best lezen, maar hij heeft het gevoel dat inhoud en procedure gigantisch door elkaar heen lopen in het hele stuk. Dat maakt het moeilijk om er een goed oordeel over te vormen.

Een tweede vraag is of met dit voorliggende besluit de juiste procedure wordt gevolgd. Los van de vraag of het besluit inhoudelijk juist is, wil hij wel graag weten of er nu procedureel juist gehandeld wordt.

In de derde plaats is hij ervan overtuigd dat de aanvraag van de heer Papma hoe dan ook zou zijn afgewezen wegens strijdigheid met het bestemmingsplan. Dat staat los van zijn opmerkingen over de procedure. Hij wil er graag een duidelijke streep onder gaan zetten.

Mevrouw KUPER is het allemaal wel duidelijker geworden. Het doet wel pijn dat een procedure voor een windmolen zo lang heeft moeten duren.

Eigenlijk kan dat niet om mensen zo lang bezig te houden, terwijl het in principe een betrekkelijk eenvoudige aangelegenheid is geweest. Zij neemt het mee terug naar het fractieberaad.

Mevrouw BINKSMA vindt ook dat er een uitspraak moet volgen. Zij denkt wel dat de heer Papma niet goed is geadviseerd. Misschien zelfs wel niet door zijn eigen adviseurs. Want dan zou er wel een duidelijke aanvraag zijn geweest en was het anders gelopen. Zij denkt dat haar fractie hier wel mee moet instemmen.

De heer WAGEMAKER vraagt zich nog steeds af hoe het komt dat de heer Papma is geadviseerd een principeverklaring aan te vragen en niet een bouw aanvraag in te dienen. Dat vindt hij cruciaal. Daar begint de ellende. Hij wil dat toch nog uitgezocht zien.

De heer VOORBERG kan zijn standpunt niet bepalen zolang hij niet weet hoe het zit met de publicatie van de beleidsregels. De wethouder heeft veel verduidelijkt. Er blijft nog één punt liggen. Hij citeert uit de verslagen van de commissie voor bezwaar- en beroepschriften: 'De heer Boersma heeft opgemerkt, dat het niet is gelukt om over de problematiek voorafgaande aan de aanvraag contact te krijgen met de behandelende ambtenaar op bouwzaken en ruimtelijke ordening. Het gevraagde vooroverleg zou niet noodzakelijk zijn. Overigens heeft hij geen namen van ambtenaren en eventuele data genoemd. De in de hoorzitting gevoerde discussie had in een eerder stadium met de behandelende ambtenaar moeten worden gevoerd, aldus de heer Boersma.' Vervolgens citeert hij twee zinnen uit het oordeel van de commissie: 'Ervan uitgaande dat het bovengestelde juist is, blijkt het in sommige gevallen toch moeizaam te zijn om in de fase van het vooroverleg contact te krijgen met de behandelend ambtenaren. Goed vooroverleg zou in dit geval wellicht gevolgen gehad kunnen hebben voor de inhoud van de aanvraag'

Dat geeft volgens spreker een beeld van de moeilijkheden. Hij merkt dat nu ook in de commissie. Het onderstreept de vragen van de commissie. Zijn fractie maakt een voorbehoud.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE wil niet het oordeel van de commissie voor bezwaar- en beroepschriften overdoen. Dat is indertijd al gedaan en daar is iets over gezegd. Zij benadrukt dat de uitkomst niet anders zou zijn geweest. In de richting van de heer Bouma zegt zij dat beleid moet worden gehandhaafd om precedentwerking te voorkomen. Anders komen er schadeclaims. Zij beaamt mevrouw Kuper dat windmolenbeleid ingewikkeld is. Zij geeft het voorbeeld van Zeewolde, waar het vier jaar duurde voordat er een goed beleid op stapel stond. De Noordoostpolder is daar niet uniek in. Zij wil het beleid handhaven. Zij gaat na of het is gepubliceerd.

De heer RUIFROK zegt dat los van de vraag of het beleid is gepubliceerd, het van belang is dat er een bestendige beleidslijn is af te leiden uit allerlei beslissingen.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE beaamt dat. Een bestendige beleidslijn zal in de praktijk niet tot problemen leiden.

De heer BOUMA vraagt of het op 10 januari 1996 besproken beleid altijd consistent is uitgevoerd. Dan is de zaak vrij helder.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE gaat daarvan uit. Als dat niet gebeurt, is haar ervaring dat burgers aan de bel trekken.

De heer RUIFROK heeft nog geen antwoord op de vraag of het voorliggende besluit nu wel goed is.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE zegt dat de heer Loonstra suggereert dat een nieuwe binnensplanse vrijstelling zou kunnen worden aangevraagd. Dat kan niet, want het past niet in het bestemmingsplan.

De volgende partijen maken een voorbehoud: het CDA, D66, PU en CU.

6.4 Vaststelling subsidieregeling groot onderhoud kerktorens Noordoostpolder

De heer VOORBERG zegt dat zijn fractie tot de conclusie is gekomen in te stemmen met dit voorstel. Ook de insprekers hebben hem niet van gedachten doen veranderen. Er wordt een uniforme regeling voorgesteld, waar hij mee in kan stemmen.

De heer WAGEMAKER zegt dat zijn fractie ook kan instemmen met dit voorstel.

Mevrouw BINKSMA vindt de zinsnede over de cultuurhistorische uitstraling cruciaal. Zij vraagt wat het college daarmee voor ogen heeft. Waarom moeten dan nieuwe torens ook onder de regeling vallen? In dat verband noemt zij de mogelijkheid van een moskee.

Zij vraagt of de gemeente in het licht van de scheiding van kerk en staat kerktorens moet gaan subsidiëren. De regeling bestaat al twintig jaar, dus zij zal daar niet verder aan tornen. Er wordt ook door bepaalde kerkgenootschappen een subsidie van 40% bepleit. Zij vraagt waarom het college daar niet in mee gaat. Verder vraagt zij of zij goed heeft begrepen, dat wanneer een kerktoren overgaat in particuliere handen de regeling gewoon van kracht blijft.

Ook vraagt zij welke kerken monumentstatus hebben.

Ten slotte vraagt zij waarom de regeling op 15 maart a.s. ingaat en of de aanvraag voor groot onderhoud van de toren van Luttelgeest nog onder de oude regeling valt.

Mevrouw KUPER wijst op een typefout in artikel 5 van de regeling. Daar moet worden verwezen naar artikel 4.

Zij acht de cultuurhistorische waarde van de toren zo hoog dat zij behandeling liever in commissie IV zag. Het gaat om cultuurgoederen en daarvoor is de cultuurnota. Daarom vindt zij ook dat de klokken en uurwerken onder de regeling zouden moeten vallen. Het is weliswaar bestaand beleid deze uit te zonderen, maar zij wil daar graag een argument voor horen.

Het is haar niet helemaal helder wat het college vindt van het aanbrengen van reclame-uitingen en andere attributen aan de torens. Er blijft in de verslagen van de vergaderingen hierover onhelderheid zitten.

In principe is zij van mening dat torens in aanmerking komen voor ondersteuning, zelfs van toekomstige minaretten. Zij heeft nog wat vraagtekens.

De heer RUIFROK ziet twee benaderingswijzen. Een toren maakt deel uit van het landschap en verdient het om in stand te worden gehouden. Dan is het een prima voorstel. Daar moet niet teveel aan worden gesleuteld. Voor hem horen de klokken en de uurwerken daar ook bij. Die uitzondering begrijpt hij ook niet.

De regeling is helder, eenduidig en toepasbaar. Een goede regeling.

Een andere benadering is de vraag of een uitzondering moet worden gemaakt voor kerktorens in vergelijking met andere gebouwen van monumentaal belang. Dat kunnen ook gebouwen of fabriekspijpen zijn. De vraag zou niet moeten zijn of het kerktorens zijn, maar of de torens monumentaal genoeg zijn om daar belang aan te hechten. Dat mist hij. Hij pleit ervoor om alle gebouwen van cultuurhistorisch belang in een dergelijke regeling op te nemen. Daar zou hij nog wel eens verder over willen discussiëren.

Mevrouw KUPER vraagt hem of hij duidelijke keuzes wil maken waar het gaat om de waarde. Want dat is ook de strekking van haar betoog, dat de torens als monument zouden moeten worden erkend. Dan kunnen er torens afvallen die niet aan die criteria voldoen.

De heer RUIFROK bevestigt dat.

De heer BOUMA vindt het beeldbepalende van de torens voor de gemeente van voldoende belang om daar geld voor vrij te maken. Hij vindt het goed dat de regeling wordt geharmoniseerd. Dat zal voor sommige eigenaren van torens pijnlijk zijn, maar het geeft wel rechtsgelijkheid.

Hij vraagt wel waarom in de regeling ineens gesproken wordt over een drempel van € 5.000,--, waar in de besprekingen steeds sprake was van € 2.500,--. Dat laatste is al een behoorlijke drempel voor een eigen bijdrage. Hij pleit ervoor naar € 2.500,-- terug te keren.

Hij kan zich vinden in een bijdrage van 50% van de kosten, maar hij pleit ervoor het maximum bedrag te schrappen.

Ook hem bevreemdt het dat de klokken en uurwerken worden uitgezonderd van het groot onderhoud.

Hij doet een beroep op de andere fracties om dat wel in de regeling op te nemen.

Verder vindt hij dat een toren wel een toren moet blijven, ook als deze in andere handen overgaat en er aan wordt verbouwd.

Wethouder de heer MULDER maakt duidelijk dat het college ervoor heeft gekozen de bestaande regeling te evalueren en aan te passen aan de tijd. Daar waren signalen voor. Er zou een dag kunnen aanbreken dat er langs het spoor van de monumentenzorg naar deze publieke functie van kerktorens wordt gekeken. Vanuit ruimtelijke beeldkwaliteit. Dat is wel de achtergrond van dit voorstel om aanvullend een publieke rol van de overheid te zien, maar het college wil nu de bestaande regeling aanpassen.

Wel moet duidelijk zijn dat die rol aanvullend is. Het college eerbiedigt de scheiding van kerk en staat. De primaire verantwoordelijkheid voor onderhoud ligt bij de eigenaren. In het verleden was dat praktisch altijd een kerkbestuur. Dat is nu niet meer automatisch het geval. Dat doet niets af aan de gedachte om vanuit de overheid een steun in de rug te geven aan de eigenaren van de kerktorens. Het is daarom verantwoord om eigen bijdragen te vragen aan de eigenaren. Daarom is ook het maximumbedrag ingevoerd. Het reguliere onderhoud is geheel voor rekening van de eigenaren.

Er is overleg geweest met kerkbesturen en dorpsbelangenverenigingen. Zij hebben zelf een representatieve delegatie samengesteld waarmee het gemeentebestuur heeft overlegd. In dat overleg is het gelijkheidsbeginsel besproken. De meerderheid is daarmee akkoord gegaan. Het te subjectieve element in de criteria is daarmee verdwenen. Het percentage is een compromis geweest.

Nieuwe kerktorens kunnen ook weer die kernkwaliteit krijgen die de huidige torens al hebben. Datzelfde geldt ook voor minaretten. Dat getuigt van consistentie.

De datum van 15 maart a.s. heeft met technische kwesties te maken. Het is een referendabel besluit en daar horen bepaalde termijnen bij.

Hij gaat er van uit dat aanvragen die onder de oude regeling zijn ingediend ook volgens die criteria worden behandeld. Dat lijkt hem bestuurlijke logica.

Er was inderdaad sprake van een typefout. Die zal worden hersteld.

Onder de oude regeling gold voor de klokken en uurwerken ook een uitzondering. Hij weet niet wat het argument daarvoor is. Hij kan zich voorstellen dat dit te maken heeft met de private functie. Hij pleit ervoor vanuit kostenbeheersing en vanuit het principe dat de eigenaar zelf verantwoordelijk is voor het onderhoud dit niet toe te voegen in een regeling die al meer dan twintig jaar op deze wijze gefunctioneerd heeft.

Hij vindt reclame-uitingen niet passen in de beeldkwaliteit van de ruimtelijke functie van deze torens. Er is één toren - in Tollebeek - waar een vorm van reclame is aangebracht. Het college is daar zeer terughoudend in, evenals de eigenaren zelf. Hij zou die lijn willen handhaven.

Hij voelt niets voor de voorstellen van het CDA, omdat daarmee de kostenbeheersing wordt losgelaten.

De heer BOUMA verschilt niet van mening met de wethouder over de filosofie achter dit voorstel. Wel over de hoogte van de grenzen voor de eigen bijdragen. Er is niet veel geld aan uitgegeven. Hij blijft van mening dat de drempel van € 5.000,- erg hoog is.

Wethouder de heer MULDER wijst erop dat die drempel alleen voor het schilderwerk geldt. Dat is bij diverse torens van groot belang.

De heer BOUMA is zich daarvan bewust en vindt het daarom alleen maar een gradueel verschil tussen zijn benadering en die van het college.

Het verbaast hem dat deze wethouder zich erop beroept, als het om de uurwerken en klokken gaat, dat het al meer dan twintig jaar zo gaat. Hij pleit zelf voor vernieuwing. Hij wil graag de mening van de andere fracties horen.

De heer RUIFROK wil zichzelf en zijn fractie ervan overtuigen dat kerktorens te subsidiëren elementen zijn en dat deze regeling de verstandigste manier is om dat te doen. Hij wil er niet teveel over zeggen. Hij zal de vraag van de heer Bouma in zijn fractie bespreken. Hij deelt de opvatting van de heer Bouma dat het niet logisch is die elementen buiten beschouwing te laten. Daar komt hij in de raad op terug.

Mevrouw KUPER vindt het geen punt dat het aanbrenge van reclame-uitingen zonder sancties in de regeling is opgenomen. Zij deelt het vertrouwen van het college in de terughoudendheid van de eigenaren.

Zij zal haar fractie meegeven om de voorstellen van de heer Bouma te ondersteunen.

Mevrouw BINKSMA is tevreden met de antwoorden. Zij pleit er wel voor om wel een keer te discussiëren over andere beeldbepalende elementen in de gemeente. Zij maakt wel een voorbehoud omdat zij de discussie eerst in de fractie wil rapporteren.

Ook de vraag van de heer Bouma zal zij in de fractie bespreken.

De heer WAGEMAKER blijft achter het voorstel staan. De klok en de klepel zal hij in de fractie bespreken.

De heer Voorberg heeft de vergadering inmiddels verlaten.

Wethouder de heer MULDER meldt nog dat de RK Kerk in Bant, de NH kerk De Hoeksteen in Emmeloord, de RK Michaëlkerk in Emmeloord, de NH kerk aan het Kerkplein 1 in Ens, inclusief het gebouw bij deze kerk, de RK kerk in Ens, de NH kerk in Nagele en de RK kerk in Luttelgeest op de monumentenlijst staan.

De heer BOUMA pleit er nog voor om een artikel op te nemen dat wanneer een toren niet meer aan de criteria voldoet de eigenaar ook geen recht meer heeft op subsidie.

Wethouder de heer MULDER lijkt dat bijna overbodig. Als een gebouw geen toren meer is, dan vervalt ook de taak van de gemeente.

De VOORZITTER schorst de vergadering voor enkele minuten.

Na een korte schorsing heropent de VOORZITTER de vergadering. Hij stelt voor, gezien het tijdstip, de bespreking van het Milieubeleidsplan naar de volgende vergadering door te schuiven. Er ontstaat een korte discussie over de agendering. De presentatie van de Fietsbalans heeft veel tijd gekost. Enkele leden stellen voor om voor dit soort presentaties op aparte tijdstippen te laten plaatsvinden, anders komt het reguliere werk in gevaar. Wethouder de heer VAN MEIJEL zegt wel dat enkele punten uit het beleidsplan, waar overigens geen bloed uit vloeit, toch doorgang zullen vinden, ondanks dat de commissie het beleidsplan niet heeft besproken.

6.2 Verzoek om vrijstelling ex artikel 19a juncto artikel 19, eerste lid WRO ten behoeve van een tweede bedrijfswoning bij Motorcentrum Emmeloord (Montageweg 17)

Mevrouw BINKSMA vraagt in hoeverre de overheid de veiligheid bij deze bedrijven kan garanderen. Zelfs de verzekering is nauwelijks rond te krijgen. Er zijn argumenten voor dit voorstel. Ook een sterk sociaal argument. Dat is geen argument van ruimtelijke ordening. Specifiek wil zij weten of en zo ja, hoe er een uitzondering kan worden gemaakt.

Mevrouw KUPER heeft het puur met planologische ogen bekeken. Daarom kan zij niet anders zeggen dat zij het voorstel van het college moet worden gesteund. Anders ontstaat er precedentwerking en de gevolgen daarvan zijn desastreus voor het ruimtelijk beleid.

De heer RUIFROK stelt vast dat dit voorstel past in de beleidslijn zoals die door college en raad is vastgesteld. Dat is weloverwogen en uitgebreid besproken. Ook de commissie voor bezwaar- en beroepschriften bevestigt die beleidslijn. Daar moet de raad zich aan houden.

De heer HERMUS zegt dat zijn fractie zich kan vinden in het collegevoorstel. Hij sluit zich bij de vorige sprekers aan.

De heer WAGEMAKER zegt dat zijn fractie dit voorstel steunt.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE gaat in op de vraag van de VVD-fractie. De sociale situatie is geen planologisch argument. Het college ziet onder ogen dat die situatie heel vervelend is, maar kan niet anders handelen.

Veiligheid van bedrijventerreinen is niet te garanderen. Daar kan best eens over worden gediscussieerd. Overigens spelen alle partijen daar een rol in. Garanties zijn niet te geven.

Mevrouw BINKSMA zegt dat de VVD niet tegen een bestendige gedragslijn is. Zij maakt een voorbehoud en zal dat in de fractie bespreken.

5. Vragenuurtje

De heer BOUMA vraagt aandacht voor de situatie van de windturbines van de heren Bolijn* en Blauw*. De gemeente heeft welwillend geholpen om die te realiseren. Vlak voor de Kerst heeft de Zwolse bestuursrechter toch weer een blokkade neergelegd. Een aantal stappen zal door de gemeente opnieuw moeten worden gezet. Hij vraagt naar de plannen van het college en hij vraagt inspanning om die windturbines toch te kunnen realiseren.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE zegt dat juridische medewerkers zich over de uitspraak buigen, maar de consequenties nog niet kunnen overzien. Het college gaat hiermee aan het werk en te zijner tijd zal de raad het college kunnen controleren.

De heer RUIFROK deelt kopieën uit van een artikel van André Geurtsen* van het sociaal-historisch centrum Flevoland heeft geschreven in De Vriendenkring, winternummer 2002. Het gaat over het landschap in de Noordoostpolder. Als nabrander op de behandeling van het Landschapsbeleidsplan citeert hij één zin: 'Slechts een verantwoord landschapsbeheer kan er voor zorgen dat het polderlandschap niet gekenmerkt gaat worden door grootschalige kaalslag.' Het leek hem prikkelend genoeg om zijn collega's dit onder ogen te brengen.

Zijn tweede vraag betreft de Interlinerverbinding met Lelystad. De recentelijke tariefsverhoging bedraagt meer dan 13,5% tot zelfs 19%. Dat vindt hij veel te hoog. Hij vraagt de wethouder hierover heftig aan de bel te trekken bij de provincie in het vervoersberaad. Dit mag niet ongemerkt voorbij gaan. Hij heeft dit voor de vergadering aan de wethouder voorgelegd. De wethouder is inmiddels niet meer aanwezig. Hij heeft wel toegezegd dit aan de orde te zullen stellen in de gremia die daarvoor zijn bestemd. Spreker vindt het belangrijk genoeg dit toch te melden.

Mevrouw BINKSMA vraagt naar de beantwoording van schriftelijke vragen van de VVD-fractie over de afvalkalender. Deze blijkt in Emmeloord op zondag 29 december jl. te zijn bezorgd. Daar hebben inwoners zich aan gestoord. Bovendien was de kalender niet overal bezorgd. Echter wel op Schokkerhaven, waar deze niet hoeft te worden bezorgd.

Wethouder de heer VAN MEIJEL is verrast dat de VVD zich zorgen maakt over de bezorging op zondag. Hij heeft daar overigens geen bezwaar tegen. De kalenderbezorging gebeurt door verenigingen, die daarmee de kas spekken. De afspraak is dat die bezorging niet op zondag plaats vindt. Dat is kennelijk niet goed gegaan. Daar zal hij bij de betreffende vereniging op terug komen. Hij heeft verder geen signalen gekregen dat de kalender niet of niet op tijd is bezorgd. Dat zal in de evaluatie aan de orde komen. Wel is de kalender anders van opzet. Het kan zijn dat de kalender tussen het oud papier is terecht gekomen. Burgers kunnen dan een nieuwe krijgen bij de gemeente.

Dit jaar is de nieuwe afvalkalender wel op Schokkerhaven bezorgd, omdat er veel nieuwe informatie in de kalender is opgenomen.

De heer WAGEMAKER vraagt uit nieuwsgierigheid naar de stand van zaken rond het windmolenconvenant.

Wethouder mevrouw BIJ DE VAATE zegt dat de initiatiefnemers bezig zijn met aanbesteding van de MER. Dat gebeurt in nauw overleg met de gemeente. Het is de bedoeling hetzelfde bureau in te huren voor zowel de MER als de bestemmingsplanprocedure. De komende week heeft zij een gesprek met de gedeputeerde van de provincie Flevoland over deze procedure. Datzelfde wil zij op korte termijn ook met de gedeputeerde van de provincie Friesland gaan voeren. Maar deze gedeputeerde is tot de provinciale verkiezingen slechts een half uur per week beschikbaar.

Deze morgen heeft zij op een bijeenkomst in Zeewolde contact gehad met staatssecretaris Wijn van economische zaken. Zij heeft hem verteld dat de gemeente van een solitair naar een solidair beleid is gegaan. Zij heeft een beroep gedaan op zijn solidariteit om deze procedures zo snel mogelijk te laten verlopen, zonder de zorgvuldigheid uit het oog te verliezen. Hij zou daar naar laten kijken. Er loopt een pilot op het ministerie over beter besturen met burgers en bedrijven.

7. Sluiting

De Voorzitter sluit de vergadering om 23.00 uur.